

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 303/2025-8

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. [REDAKOVANÉ], proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 9T/87/2016 zo 17. apríla 2019, rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5To/107/2019 z 1. októbra 2019, uzneseniu Okresného súdu Lučenec sp. zn. 29Nt/8/2024 zo 4. novembra 2024 a uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5Tos/18/2025 z 12. februára 2025 takto

rozhodol:

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 7. apríla 2025 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd označenými rozhodnutiami všeobecných súdov. Sťažovateľ žiada o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.
2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a predložených dôkazov vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 9T/87/2016 zo 17. apríla 2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5To/107/2019 z 1. októbra 2019 uznaný vinným z prečinu krádeže a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere jedného roka s odkladom výkonu trestu na skúšobnú dobu v trvaní jedného roka.

3. Uznesením Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 9T/87/2016 z 8. novembra 2021 v spojení s znesením krajského súdu sp. zn. 4Tos/126/2021 z 13. januára 2022 bol sťažovateľovi nariadený výkon trestu odňatia slobody vo výmere jedného roka.

4. Sťažovateľ podaním z 11. júla 2024 požiadal o povolenie obnovy konania, o ktorom rozhodol Okresný súd Lučenec uznesením sp. zn. 29Nt/8/2024 zo 4. novembra 2024 tak, že žiadosť o povolenie obnovy konania zamietol, pretože nezistil podmienky obnovy konania podľa § 394 Trestného poriadku.

5. Proti uzneseniu Okresného súdu Lučenec zo 4. novembra 2024 podal sťažovateľ sťažnosť, v ktorej uviedol, že skutok, ktorý mu bol kladený za vinu, nespáchal vlámaním a namietal právnu kvalifikáciu skutku. Tvrdil, že poškodený [REDAKOVANÉ] mu veci dobrovoľne dal, aby mu ich uschoval. Poukázal na rozsudok Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 10T/73/2018 zo 4. apríla 2022, ktorým bol [REDAKOVANÉ] uznaný vinným zo spáchania zločinu zneužívania právomoci verejného činiteľa a zločinu vydierania. Dôvodil, že odsúdený [REDAKOVANÉ] spáchal predmetné skutky v priebehu vyšetrovania skutku krádeže, ktorý mal spáchať sťažovateľ a za ktorý bol neskôr odsúdený, pričom tento príslušník Policajného zboru ho nútil, aby sa priznal, bezdôvodne a protiprávne ho obmedzil na osobnej slobode, za čo bol aj právoplatne odsúdený. Poukázal na novelu Trestného zákona, ktorou sa zmenila výška škody, a skutočnosť, že v jeho prípade išlo o spôsobenú škodu necelých 500 eur. Sťažovateľ žiadal prehodnotenie dôkazov, vypočutie svedka [REDAKOVANÉ], poškodeného [REDAKOVANÉ] a uskutočnenie obhliadky miesta činu. Podľa sťažovateľa by uvedené skutočnosti vo vzájomnej súvislosti preukazovali jeho nevinu a zakladali by dôvody na povolenie obnovy konania.

6. Krajský súd uznesením sp. zn. 5Tos/18/2025 z 12. februára 2025 sťažnosť sťažovateľa ako nedôvodnú zamietol.

7. Krajský súd sa v uznesení z 12. februára 2025 plne stotožnil s právnou argumentáciou prvostupňového súdu o tom, že skutočnosti uvedené odsúdeným neboli spôsobilé samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami alebo dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné než právoplatné rozhodnutie v už označenom súdnom konaní. Sťažovateľ sa domáhal prehodnotenia dôkazov, ktoré boli v pôvodnom konaní riadne vykonané a vyhodnotené tak individuálne, ako aj v ich súhrne, pričom bolo jednoznačne a nepochybne preukázané, že sťažovateľ sa predmetnej trestnej činnosti dopustil. Sťažovateľ sa domáhal prehodnotenia výpovedí poškodeného [REDAKOVANÉ], ktorý bol vypočutý v prípravnom konaní, ako aj na hlavnom pojednávaní, pričom prvostupňový súd dostatočným spôsobom vyhodnotil nedôvodnosť námietok sťažovateľa aj v súvislosti s možnosťou kladenia otázok poškodenému na hlavnom pojednávaní. Súd uviedol, že z trestného spisu je zrejmé, že na mieste, ktoré bolo označené obžalovaným, boli zaistené veci pochádzajúce z tejto krádeže, takže je nepochybné, že obžalovaný je z trestnej činnosti, tak ako to konštatoval v napadnutom rozsudku už prvostupňový súd, usvedčovaný aj inými dôkazmi, nielen tvrdením poškodeného [REDAKOVANÉ].

8. Pokiaľ ide o odsúdeným tvrdené skutočnosti vyplývajúce z trestného konania vedeného pod sp. zn. 10T/73/2018 týkajúce sa trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa, tieto krajský súd vyhodnotil ako irelevantné a nemožno ich považovať za nové skutočnosti alebo dôkazy skôr neznáme, ktoré by mohli byť spôsobilé zabezpečiť mu v obnovenom konaní priaznivejšie

rozhodnutie. Uviedol, že právoplatnosťou preukázania viny obžalovanému [REDAKOVANÉ] nedošlo k žiadnej zmene skutkových okolností, ktoré by mali vplyv na výsledok pôvodného konania v posudzovanej veci. Sťažovateľ v prípravnom konaní odmietol vypovedať (napriek tomu, že mal byť nútený, aby sa priznal k vine v posudzovanej veci), pričom následne počas celého konania pred súdom tvrdil, že je nevinný. Čo sa týka poukázania odsúdeného na novelu Trestného zákona, krajský súd sa k tejto argumentácii vyjadril citáciou z uznesenia ústavného súdu č. k. III. ÚS 587/2024-9 zo 7. novembra 2024.

II.

Argumentácia sťažovateľa

9. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uvádza, že v prípravnom konaní bol príslušníkom Policajného zboru fyzickým útokom a vydieraním nútený, aby sa priznal k spáchaniu skutku, pričom túto skutočnosť všeobecné súdy nezohľadnili pri rozhodovaní vo veci. Namieta taktiež, že súdy pri rozhodovaní nevzali na vedomie ďalšie dôkazy, napríklad nezhodovanie sa odtlačkov obuvi z miesta činu s odtlačkami podozrivej osoby, pachové stopy. Poukazuje na skutkové okolnosti veci a konanie poškodeného.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K namietanému porušeniu práv napadnutým rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 9T/87/2016 zo 17. apríla 2019 a rozsudkom krajského súdu sp. zn. 5To/107/2019 z 1. októbra 2019:

10. V zmysle princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy poskytuje ústavný súd v konaní podľa uvedeného článku ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je teda rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom ochranu základným právam a slobodám poskytuje v zmysle ústavy primárne všeobecné súdnictvo a ústavný súd až subsidiárne.

11. Sťažovateľ mal možnosť podať proti napadnutému rozsudku okresného súdu odvolanie. O odvolaní bolo rozhodnuté namietaným rozsudkom krajského súdu. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie základných práv rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš zo 17. apríla 2019 odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie.

12. Podľa § 124 prvej vety zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu.

13. Sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť takmer 6 rokov po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku krajského súdu z 1. októbra 2019, teda zjavne po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty.

Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde ako oneskorene podanú.

III.2. K namietanému porušeniu práv napadnutým uznesením Okresného súdu Lučenec sp. zn. 29Nt/8/2024 zo 4. novembra 2024:

14. V konaní o ústavných sťažnostiach ústavný súd postupuje v zmysle uvedeného princípu subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy a jeho právomoc je daná v prípade, ak požadovanú ochranu základných práv a slobôd neposkytuje iný súd. Ústavný súd konštatuje, sťažovateľ mal možnosť podať proti napadnutému uzneseniu okresného súdu sťažnosť krajskému súdu. Takúto sťažnosť aj podal a bolo o nej rozhodnuté uznesením krajského súdu. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie.

III.3. K namietanému porušeniu práv napadnutým uznesením krajského súdu sp. zn. 5Tos/18/2025 z 12. februára 2025:

15. Ústavný súd už konštatoval, že účelom obnovy konania nie je revízia pôvodného konania, cieľom konania o povolení obnovy konania nie je prieskum zákonnosti postupu súdu v pôvodnom konaní (napr. III. ÚS 122/2021, III. ÚS 537/2022). Obnova konania nemá slúžiť na verifikáciu otázok, na ktoré bolo možné nachádzať odpovede vykonaním takých dôkazov, ktoré existovali v pôvodnom konaní, ale neboli z adekvátnych príčin vykonané. Tieto závery sú totiž nezvratné, nemožno ich meniť ani inak korigovať, pričom v procese obnovy konania nemožno vykonávať na preukázanie určitých skutočností po formálnej stránke nové dôkazy, ak vykonanie obsahovo identických (resp. podobných) dôkazov existujúcich v čase pôvodného konania bolo ústavne korektným spôsobom odmietnuté. Inak povedané, v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania už všeobecný súd nepreskúmava zákonnosť pôvodného rozhodnutia, ale iba preskúmava, či existujú nové skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli same osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie v otázke viny alebo trestu. Úloha ústavného súdu sa potom obmedzuje len na kontrolu, či všeobecné súdy pri odôvodňovaní svojich rozhodnutí postupovali ústavne konformným spôsobom, keď rozhodli o zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania, respektíve keď zamietli sťažnosť proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania (napr. II. ÚS 675/2015, III. ÚS 537/2022, III. ÚS 299/2024).

16. Všeobecné súdy v namietaných uzneseniach aplikovali § 394 ods. 1 Trestného poriadku, ktorý predpokladá, že povoliť obnovu konania možno len vtedy, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli same osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine. Podstatné je, či tieto skutočnosti boli známe orgánom činným v trestnom konaní a súdom, ktoré vo veci rozhodovali. Novú skutočnosť je potrebné spravidla preukázať novými dôkazmi, pričom novým dôkazom je dôkaz, ktorý nebol v pôvodnom konaní obsiahnutý v spise, uplatnený niektorou z procesných strán alebo nebol vykonaný.

17. Z obsahu namietaného uznesenia krajského súdu vyplýva, že všeobecné sudy sa podrobne vyjadrili k jednotlivým sťažovateľovým argumentom, poukázali na to, že sťažovateľ sa žiadosťou o obnovu konania domáhal prehodnotenia dôkazov, ktoré boli v pôvodnom konaní riadne vykonané a vyhodnotené. Krajský súd sa vyjadril k zásadnej námietke sťažovateľa, ktorá sa týkala tvrdeného nútenia k priznaniu viny zo strany príslušníka Policajného zboru, ktorý bol neskôr uznaný vinným zo spáchania zločinu zneužívania právomoci verejného činiteľa a zločinu vydierania. Krajský súd konštatoval, že nedošlo k žiadnej zmene skutkových okolností, ktoré by mali vplyv na výsledok pôvodného konania v posudzovanej veci aj vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľ v prípravnom konaní odmietol vypovedať a počas celého konania pred súdom tvrdil, že je nevinný. Keďže sťažovateľ neuviedol žiadne skutočnosti ani dôkazy, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami alebo dôkazmi už skôr známymi privodiť dôvodný predpoklad pre možnú zmenu výroku o vine alebo treste namietaného právoplatného odsudzujúceho rozsudku, sudy konštatovali nedostatok splnenia zákonných podmienok podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku.

18. Ústavný súd je toho názoru, že odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu je zrozumiteľné, konzistentné, logické a vychádza z ústavne akceptovateľného výkladu a aplikácie príslušných ustanovení Trestného poriadku. Argumentácia krajského súdu v namietanom uznesení nie je ústavnou sťažnosťou relevantným spôsobom spochybnená, nie je formalistická, pričom dáva sťažovateľovi jednoznačné odpovede na nastolené námietky. Rozhodnutie všeobecného súdu, pokiaľ ide o sťažnostné argumenty uvedené v ústavnej sťažnosti, možno posúdiť ako v súlade so zákonom a ústavne konformné, po preskúmaní ktorých ústavný súd nezistil potencionálny zásah do sťažovateľom uplatnených základných práv.

19. Námietky sťažovateľa neboli v súhrne spôsobilé spochybniť ústavnú udržateľnosť napadnutého uznesenia krajského súdu. Na tomto základe ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

IV.

K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom

20. V zmysle § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže ustanoviť navrhovateľovi právneho zástupcu, ak navrhovateľ o to požiada, ak to odôvodňujú jeho pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto tri predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu vyhovieť (III. ÚS 265/2014, III. ÚS 588/2015).

21. Ústavný súd dospel k záveru, že v prípade sťažovateľa nie sú splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Z výsledku posúdenia ústavnej sťažnosti ústavným súdom je zrejmé, že v danom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Keďže nebol splnený jeden z nevyhnutných predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd nevyhovel.

22. Ústavný súd vzhľadom na všetky svoje závery rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. mája 2025

Robert Šorl
predseda senátu